

Стрит-артер Андрій ПРИСЯЖНЮК: «Мені подобається мистецтво, яке спонукає до роздумів...»

У центрі Здолбунова, на будинку по вул. Василя Жука, 2 відтепер є мурал. Створено його в межах проєкту «Перше Digital-сузір'я муралів на карті України», який реалізовує ГО «Платформа взаємодій «Простір» м. Рівне за грантової підтримки Українського культурного фонду. Здолбунівський стінопис - один з дев'яти у «сузір'ї» і присвячений дуже важливій темі, яка відповідає одній з Глобальних цілей сталого розвитку ООН. Про проєкт і не тільки нам вдалося поспілкуватися з автором малюнка - художником з Луцька Андрієм Присяжнюком, відомим ще під нікнеймом END.

- Андрію, Ви вперше у нашому місті? Розкажіть трішки про себе.

- Так, у Здолбунові я вперше, завжди тільки у поїзді проїжджав. Мені тридцять. Художник. Свого часу закінчив художню школу. Навчався в училищі культури і мистецтв за спеціальністю «різьба по дереву». Потому - в інституті мистецтв. Щоправда, я його покинув. Уже понад п'ятнадцять років займаюсь графіті, стріт-артом.

- Саме стріт-артером Вас і називають, а чи створюєте роботи на полотнах, папері?

- Так. І тематика така ж - або графіті, або абстракція.

- Кажуть, Ви полюбили творити вночі...

- Вночі здебільшого працюю над ескізами або маю станково - на папері чи полотні. Чому вночі? Тому що нічого не відволікає: увесь світ спить, і я можу зосередитись, сконцентруватись на своїй роботі. Вдень це дуже складно.

- Звілки чепаєте ідеї для

ний простір, який є відкритий для глядача і який, можна так сказати, «нахабно» входить у простір людей. Адже якщо галерея «закрита», має чотири стіни і це - приміщення, то в людини є вибір: зайти в неї чи не зайти. Наша ж галерея створена як умовні чотири стіни простору, і всі вони розвернулися. Завдяки цьому галерея стала відкритою. Відповідно, будь-яка людина, яка потрапляє в середовище луцького «Сіті Парку», де розміщена «4/8 Gallery», вона, хоче того чи ні, все одно взаємодіє з роботою художника, який там представлений, або з процесом роботи художника, який на той час працює в галереї. Відповідно, виникають запитання, дискусії, розмови... Загалом завдання галереї - показувати людям роботи, які провокують до роздумів. Мені особисто подобаються абстрактні роботи, мистецтво, яке спонукає до роздумів - коли у людей пробуджуються думки від побаченого.

Андрій ПРИСЯЖНЮК.

команда художників. І кожен з них створює мурал на певну тему, яка відповідає одній з

скільки йому необхідно для життя. Відповідно, це і є основою символів вісімки і всім сим-

Хештег графіті-групи художника.

ють товари, які часто навіть не вживаними, новими (!) потрапляють у смітник або на переробку.

Отже, моя робота - це заклик задуматися і потурбуватися про довкілля, відмовитись від зайвих речей, покупок і не чинити дій, які шкодять природі, середовищу, в якому живемо.

На муралі я зобразив символ безкінечності. Тут він не є таким буквальним, як зазвичай малюється, але я від цього відштовхувався. Тобто цей стінопис - абстрактна робота, яка базується на символі безкінечності. Він умовно розділений зверху як знак того, що у нас, людства, немає цієї безкінечності, бо ми споживаємо не рівно стільки, як нам потрібно для життя. Загалом в абстракції кожен бачить своє, і це добре...

- Які ще творчі проєкти маєте в планах чи, можливо, до якихось із них хотіли б долучитися?

- Якщо чесно, то участі у нових проєктах зараз не дуже прагну - не вистачає часу, щоб реалізувати усі ті, в яких уже задумав. На-

клад, є декілька людей без освіти художньої. Але вони в графіті роблять якісні, хороші речі.

- Андрію, Ви - професійний художник, а чим ще захоплюєтесь, яку музику слухаєте, що читаєте?

- Музика? Люблю слухати реггей, даб, реп, трип-хоп. З книжок останнє, що читав, то художні романи. Твори Шкляра, пригадую. Але останнім часом майже не читаю.

Раніше, коли працював на заводі оператором, читав багато. Графік роботи мав подобовий. Тож удень працював, а вночі, у перервах між роботою, мав час для того, щоб почитати. А зараз - і проєкт за проєктом, і пес, і... От і не можу ніяк організуватися в цьому плані. Хоча зацікавився можливістю перейти на аудіокниги. Планую завантажити собі таких з Мережі й читати, тобто - слухати, коли в дорозі.

- До речі, Ви «живете» у соцмережах? Де можна побачити Ваші роботи?

- В інстаграм, у фейсбуку. У фейсбуку - не всі лише

творинь? Наскільки відомо, у Вас були і є домашні улюбленці, вони стали прообразами героїв Ваших робіт?

- Домашніми улюбленицями у мене завжди були коти, а зараз - пес породи німецька вівчарка, йому майже 13 років. Але ні. Мої коти чи пес ще не ставали героями моїх робіт. А звідки ідеї? Дослідження, напевно, якісь у житті, суспільно актуальні теми. Роблю графіті і переважно в абстракцію. Є задача певна, і я від неї відштовхуюсь.

- Ви - автор ідеї створення в Луцьку унікальної мистецької галереї просто неба «4/8 Gallery». Нашим читачам буде цікаво дізнатись про її особливості детальніше...

- «4/8 Gallery» це галерея-

- Чині ініціативу щодо створення мурала у Здолбуніві наразі втілюють?

- Представляв громадську організацію «Платформа взаємодій «Простір» м. Рівне. Є одним з художників, запрошених для участі в проєкті «Перше Digital-сузір'я муралів на карті України», який вона реалізовує у Рівненській та Волинській областях.

ГО «Платформа взаємодій «Простір» отримала від Українського культурного фонду грант для розпису муралів. Відповідно, саме названі ГО і Фонд - організатори й ініціатори, вони і зверталися до Здолбунівської міської ради у питаннях щодо втілення проєкту. Наскільки мені відомо, у ньому задіяна ціла

Глобальних цілей в галузі сталого розвитку ООН.

Мені дісталась тема «Відповідальне споживання і виробництво». Тож зацікавився нею, багато про це перечитав. Звернув увагу, що на логотипі саме цієї Глобальної місії-цілі зображений символ вісімки. Так - безкінечності. Відповідно, я почав шукати інформацію про цей символ. Дізнався, що він уособлює дракона Уробороса, або ж міфічного змія, який обвиває кільцем Землю, схопивши себе за хвіст - знак нескінченного відродження. Але його найчастіше зображають у вигляді вісімки, а не кільця. Дракон Уроборос, наскільки пожирає свій хвіст, настільки й відростає - відновлюється. Це означає, що споживає він саме стільки,

вмоу нескінченності.

Але зараз ми, люди, забуваємо, наскільки важливо відповідально ставитись і до споживання, і до виробництва. Тобто не купувати й не виробляти зайвого - усіляких речей, які шкодять довкіллю, нашій планеті. Простий приклад: у кожному магазині нам на будь-який товар дають пакетик, так само в аптеці... І ми беремо, хоча пакетики ці потрібні нам заледве секунд на 30. Беремо, а потім викидаємо і не замислюємось, що пакети ці сотнями років можуть «мандрувати» океаном і нищити екосистему. Уже ж на континент більше маємо - зі сміття. Люди купують багато чого насправду зайвого, неекономно використовують природні ресурси і виробля-

приклад, організують всеукраїнський фестиваль графіті «Alarm», є співорганізатором такого «місцевого» фестивалю урбаністичного мистецтва, як «ПоліхромаА», співкуратором та ідейником вже згаданого «4/8 Gallery». Уся ця діяльність потребує часу і зусиль, але мені подобається, бо дає змогу побувати у різних містах, мати зустрічі з цікавими особистостями, власне, «просувати» сучасне мистецтво.

- Чи маєте односторонній погляд, які з Вами співпрацюють у Луцьку, інших містах, у різних, можливо, не настільки масштабних проєктах?

- Так. У мене є графіті-команда, у ній мої односторонці. Хтось із них професійний художник, а хтось - ні. Напри-

родно, найвагоміші. Хоча у цій соціальній мережі можна сплутати мої творчі роботи і комерційні. Для себе їх розрізняю. Комерційні, вони не завжди мої, бо там просто отримую замовлення «треба намалювати ось це», і я в цьому випадку не виступаю як художник, як автор якоїсь думки, а просто «роблю» технічну картинку. Натомість художні роботи - це ті, де я думаю, вкладаю певний зміст, намагаюсь мистецькими засобами через своє бачення донести глядачам якусь ідею.

Зараз я тільки малюю - комерційні об'єкти і художні проєкти.

Спілкувалась
Олена СНИЖНА.
Фото автора.

Здолбунівський мурал.

Довідково:

1. ГО «Платформа взаємодій «Простір» розпочала роботу зі створення інноваційних культурних продуктів, а саме цифрових муралів, у 2018 році.

2. Метою проєкту «Перше Digital-сузір'я муралів на карті України» є популяризація сучасного стріт-арту не тільки серед молодих художників, а й серед жителів міст та сіл, ним охоплених та розташованих поблизу Рівного та Луцька; поширення цифрових технологій у сфері культури і мистецтва; розвиток туристичного та культурного потенціалу Західної України. У межах цього проєкту у червні-вересні 2019 року на визначених об'єктах у містах Рівне, Луцьк, Дубно, селища міського типу Клевань, Гоща, селах Тараканів, Горбаків, Бистричі, Привільне створюють нові мурали. Вісім з них об'єднані тематикою «Глобальні цілі

сталого розвитку». Складовими проєкту також є оцифрування муралів, проведення воркшопу, круглого столу, розробка туристичних маршрутів й ін.

3. Проєкт втілюють за грантової підтримки Українського культурного фонду та на умовах співфінансування від 9 громад. До останнього долучилась і Здолбунівська міська рада - за рішенням, яке депутати ухвалили на одній з сесій. Місцева частка у співфінансуванні становить 50 тис. грн.

4. Будівлю для розміщення муралу у Здолбуніві обирали з урахуванням зазначених у проєкті умов. Тобто, вона має бути в людному місці, у відповідному технічному стані, там упродовж кількох років не повинні проводитись роботи із зовнішнього утеплення чи капітального ремонту й ін.